

Nota editorial

El expediente original de la causa nº 23.468, instruida y concluida en octubre de 1940 contra Lluís Companys i Jover, Presidente de la Generalidad de Cataluña en la época republicana (1934-1939), se encuentra depositado en la sede en Barcelona del Tribunal Militar Territorial Tercero. Efectuados los trámites correspondientes para realizar su reproducción fotográfica, la Generalidad de Cataluña quiere agradecer al presidente del Tribunal, el Ilustrísimo Señor Don Miguel Ángel Bazaco, las facilidades que dio en aquel momento para que fuera fotografiado tanto el expediente de la causa como la Pieza separada documental, y la amabilidad con que en el mes de junio de 1999 facilitó también el cotejo de las fotografías con los originales.

XXXIV

Esta edición facsímil contiene por primera vez la reproducción íntegra del expediente del Consejo de guerra sumarísimo ordinario contra el Presidente de la Generalidad Lluís Companys i Jover, que tuvo lugar en el castillo de Montjuïc de Barcelona del 3 al 15 de octubre de 1940, así como la Pieza separada que el juez instructor ordenó que se constituyera con los documentos aportados por dos testigos declarantes en la causa. De esta pieza, se han reproducido los documentos mecanografiados y los autógrafos originales, pero se han omitido las páginas y los recortes de periódico de difícil reproducción, debido a su mal estado, y un plano de Barcelona. Los recortes de periódico corresponden a El Noticiero Universal (de 22.7.1936), Última Hora (de 22.7.1936), La Vanguardia (de 12.8.1936), Treball (de 18.7.1937) y La Veu de Catalunya.

Debe remarcarse que, en el original de la Pieza separada, el documento "Inicios de la rebelión en Barcelona" está incompleto: se interrumpe en el folio 4 y continúa en el folio 5, con la crónica del 19 de julio de 1936. De esta crónica, que empieza en el folio 5, la Pieza separada incluye dos copias con texto idéntico. La primera contiene anotaciones autógrafas y marcas (folios 5-10), y la segunda (folios 11-15) es una copia de la anterior, pero falta una hoja entre los folios 12 y 13. También está duplicada, en el original de la Pieza separada, la crónica del 21 de julio de 1936 (folios 16-17 y 18-19). La segunda copia (folios 18-19) contiene las correcciones autógrafas.

La Pieza separada también contiene dos páginas manuscritas: una de 20 de julio de 1936 (folios 41-43 del facsímil de la Pieza) y otra del 22 al 31 de agosto de

Nota editorial

L'expedient original de la causa núm. 23.468, instruïda i closa l'octubre del 1940 contra Lluís Companys i Jover, President de la Generalitat de Catalunya en l'època republicana (1934-1939), està dipositat en la seu a Barcelona del Tribunal Militar Territorial Tercer. Efectuats els tràmits corresponents per fer-ne la reproducció fotogràfica, la Generalitat de Catalunya vol agrair al president d'aquest Tribunal, l'Il·lustríssim Senyor Miguel Ángel Bazaco, les facilitats que en aquell moment va donar perquè fos fotografiat tant l'expedient de la causa com la Peça separada documental, i l'amabilitat amb què el mes de juny de 1999 va facilitar també l'acarament de les fotografies amb els originals.

Aquesta edició facsímil conté per primera vegada la reproducció íntegra de l'expedient del Consell de guerra sumaríssim ordinari contra el President de la Generalitat Lluís Companys i Jover, que va tenir lloc al castell de Montjuïc de Barcelona del 3 al 15 d'octubre de 1940, així com la Peça separada que el jutge instructor va ordenar que es constituís amb els documents aportats per dos testimonis declarants en la causa. D'aquesta peça, se n'han reproduït els documents mecanografiats i els autògrafs originals, però s'han omès les pàgines i els retalls de diari de difícil reproducció, a causa del seu mal estat, i un plànol de Barcelona. Els retalls de diari corresponen a El Noticiero Universal (de 22.7.1936), Última Hora (de 22.7.1936), La Vanguardia (de 12.8.1936), Treball (de 18.7.1937) i La Veu de Catalunya.

Cal remarcar que, en l'original de la Peça separada, el document "Inicios de la rebel·lió a Barcelona" és incomplet: s'interromp al foli 4 i continua al foli 5, amb la crònica del 19 de juliol de 1936. D'aquesta crònica, que comença al foli 5, la peça separada n'inclou dues còpies amb text idèntic. La primera conté anotacions autògrafes i marques (folis 5-10), i la segona (folis 11-15) és una còpia de l'anterior, però hi manca un full entre els folis 12 i 13. També està duplicada, a l'original de la Peça separada, la crònica del 21 de juliol de 1936 (folis 16-17 i 18-19). La segona còpia (folis 18-19) conté esmenes autògrafes.

La Peça separada també conté dues pàgines manuscrites: una del 20 de juliol de 1936 (folis 41-43 del facsímil de la Peça) i una altra del 22 al 31 d'agost de

1936 (folios 44-60 de la Pieza). La letra de la primera crónica, que relata la jornada del 20 de julio de 1936 y elogia la actuación de todas las fuerzas republicanas en la resistencia contra los militares sublevados, no ha podido ser identificada. La letra de la segunda, que explica las actividades del Presidente Companys y de los consejeros del Gobierno, ha podido ser identificada por los documentalistas del Archivo Nacional de Cataluña, y según ellos fue escrita con toda probabilidad por la mano de Joaquim Vilà i Bisa, jefe del Servicio de Prensa de la Generalidad en aquellas fechas de 1936.

En la presente edición facsímil se han omitido las páginas del expediente que son totalmente blancas, sin marcas y sin numeración. Se debe remarcar que la numeración manuscrita original de los documentos que aparece en el extremo derecho superior no siempre sigue el mismo criterio. A veces un mismo documento lleva más de un número correlativo. En el sumario de esta edición se ha elaborado una relación de documentos respetando la numeración que consta en el original del expediente. Los títulos de los documentos, elaborados por el editor, son descriptivos del origen y resumen su contenido.

Finalmente, y dado su valor histórico, documental y moral, cierra esta edición facsímil la reproducción del texto autógrafo del Presidente Companys escrito "en la víspera del Consejo de guerra", a modo de testamento hológrafo, y que se conserva en el Archivo Nacional de Cataluña.

En el índice onomástico figuran los 207 nombres propios de personas que aparecen en la causa y en la Pieza separada, con la identificación correspondiente si consta en algún lugar del expediente.

Barcelona, septiembre de 1999

1936 (folis 44-60 de la Peça). La lletra de la primera crònica, que relata la jornada del 20 de juliol de 1936 i lloa l'actuació de totes les forces republicanes en la resistència contra els militars revoltats, no ha pogut ser identificada. La lletra de la segona, que explica les activitats del President Companys i dels consellers del Govern, ha pogut ser identificada pels documentalistes de l'Arxiu Nacional de Catalunya, segons els quals va ser escrita amb tota probabilitat per la mà de Joaquim Vilà i Bisa, cap del Servei de Premsa de la Generalitat en aquelles dates de 1936.

En la present edició facsímil s'han omès les pàgines de l'expedient que són totalment blanques, sense marques i sense numeració. Cal remarcar que la numeració manuscrita original dels documents que hi ha a l'extrem dret superior no sempre segueix el mateix criteri. A vegades un mateix document porta més d'un número correlatiu. En el sumari d'aquesta edició s'ha fet una relació dels documents respectant la numeració que consta en l'original de l'expedient. Els títols dels documents, elaborats per l'editor, són descriptius de l'origen i en resumeixen el contingut.

Finalment, i atès el seu valor històric, documental i moral, tanca aquesta edició facsímil la reproducció del text autògraf del President Companys escrit "en la vetlla del Consell de guerra", a tall de testament hològraf, i que es conserva a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

En l'índex onomàstic figuren els 207 noms propis de persona que apareixen en la causa i en la Peça separada, amb la identificació corresponent si consta en algun lloc de l'expedient.

Barcelona, setembre de 1999

